

RASEDUSAEGNE DIABEET

Koostanud: Urmeli Joost, RN, Msc; Maarja Pae, RN, kliiniline õendus

Rasedusaegne diabeet ehk gestatsioonidiabeet ehk raseduse ajal diagnoositud diabeet on diabeedi vorm mis avaldub naistel, kellel varasemalt pole diabeeti olnud, raseduse II või III trimestril (1). Rasedusaegne diabeet on süsivesikute ainevahetuse häire, mis põhjustab rasedusaegset **hüperglükeemiat ehk veresuhkrute kõrgenemist** ja/või insuliinresistentsust (insuliini ebaefektiivset kasutamist). Rasedusaegne diabeet taandub pärast rasedust, kuid naistel kellel esines rasedusaegne diabeet on kõrgenenud risk 1. tüüpi või 2. tüüpi diabeediks hilisemas elus (2).

Rasedusaegse diabeedi esinemissagedus on erinevatel rahvustel 1-10% (2).

Rasedusaegse diabeedi kujunemise risk on naistel kes (2):

- On ülekaalulised (kehamassiindeks enne rasedust $\geq 30 \text{ kg/m}^2$)
- On esinenud rasedusaegne diabeet eelnevate raseduste ajal
- Anamneesis on glükoositaluvuse häire
- Esimese astme sugulastel (ema, isa, õde, vend) on diabeet
- On sünnitanud suurekaalulise (> 4500g) lapse
- Naised, kellel on anamneesis polütsüstiliste munasarjade sündroom

Rasedusaegse diabeediga seotud riskid emale ja lapsele (sarnased riskidega raseduseelse diabeedi korral) (2):

- Raseduse katkemine
- Enneaegne sünnitus
- Preeklampsia
- Makrosoomia ehk suurekaaluline laps
- Sünnitrauma
- Vastsündinul kohanemishäired
- Lapsel hiljem soodumus ülekaaluks ja süsivesikute ainevahetuse häire tekkeks

ALLIKALOEND

1. American Diabetes Association. Standards of Medical Care in Diabetes - 2016. Diabetes Care; 2016;39:S1–112.
2. Vaas P, Rull K, Põllumaa S, Klaar U, Kirss A. Raseduse jälgimise juhend. Eesti Naistearstide Selts; 2011.

www.diabeedispetsialistid.ee